

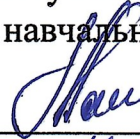
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ФАКУЛЬТЕТ КОМП'ЮТЕРНИХ НАУК ТА КІБЕРНЕТИКИ

Кафедра теорії та технології програмування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана
з навчальної роботи

Олена КАШЧУР

«12» лютого 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ DATA MINING

для студентів

галузь знань **12 «Інформаційні технології»**
(шифр і назва)

спеціальність **122 «Комп'ютерні науки»**
(шифр і назва спеціальності)

освітній рівень **бакалавр**
(молодший бакалавр, бакалавр, магістр)

освітня програма **«Інформатика»**
(назва освітньої програми)

вид дисципліни **вибіркова**

вибірковий блок **«Теорія та технологія програмування»**

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2023/2024
Семестр	8
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладачі: к.ф.-м.н., ас. Федорова М.В.

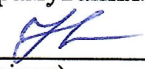
Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

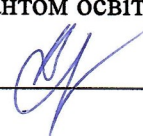
Розробник: Федорова Марія Вікторівна, к.ф.-м.н., асистент кафедри «Теорії та технології програмування»,
Омельчук Людмила Леонідівна, к.ф.-м.н., доцент кафедри «Теорії та технології програмування»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри «Теорії та технології програмування»

Микола НІКІТЧЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали)

Протокол № 6 від «11» лютого 2021 р.

Схвалено гарантом освітньо-професійної програми «Інформатика»

Людмила ОМЕЛЬЧУК «11» лютого 2021 рік
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету комп'ютерних наук та кібернетики

Протокол від «11» лютого 2021 року № 8

Голова науково-методичної комісії Людмила ОМЕЛЬЧУК

1. Мета дисципліни – знайомство з теоретичними аспектами технології Data Mining, методами, можливостями їх застосування.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни (за наявності):

1. *Знати:* математичний апарат, принципи програмування, методи розробки алгоритмів, конструювання програмного забезпечення та структур даних і знань.

2. *Вміти:* застосовувати на практиці інструментальні засоби проектування та розробки програмного забезпечення; формулювати та досліджувати математичні моделі, зокрема дискретні математичні моделі, обґрунтовувати вибір методів і підходів для розв'язування теоретичних і прикладних задач у галузі комп'ютерних наук.

3. *Володіти елементарними навичками:* програмування, проектування та розробки програмного забезпечення.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна “Основи Data Mining” є складовою вибіркового блоку «Теорія та технологія програмування» програми підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти галузі знань 12 „Інформаційні технології” зі спеціальності 122 „Комп'ютерні науки”, освітньо-професійної програми – „Інформатика”.

Дана дисципліна є вибірковою навчальною дисципліною за *програмою “Інформатика”*.

Викладається у 7 семестрі 4 курсу в **обсязі – 120 год. (3 кредити ECTS)** зокрема: *лекції – 42 год., консультації – 2 год., самостійна робота – 76 год.* У курсі передбачено **2 частини** та **2 контрольні роботи**. Завершується дисципліна – **іспитом у 8 семестрі**.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати основні поняття та теоретичні аспекти методів Data Mining.

вміти застосовувати методи та алгоритми інтелектуального аналізу даних для задач класифікації, прогнозування, кластерного аналізу, пошуку асоціативних правил з використанням програмних інструментів підтримки багатовимірного аналізу даних на основі використання технологій DataMining, TextMining, WebMining.

4. Завдання (навчальні цілі):

набуття знань, умінь та навичок (компетентностей) на рівні новітніх досягнень у програмуванні та аналізі даних, відповідно до кваліфікації фахівця з інформаційних технологій. Зокрема, розвивати здатність до алгоритмічного та логічного мислення.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (РН) (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
РН 1.1	Знати основні поняття Data Mining, методи та алгоритми інтелектуального аналізу даних для задач класифікації та	Лекції, самостійна робота	Тест, іспит	15%

	регресії; пошуку асоціативних правил; кластеризації.			
РН 1.2	Знати основні методи Data Mining: нечітка логіка, генетичні алгоритми, нейронні мережі.	Лекції, самостійна робота	Тест, іспит	15%
РН 1.3	Знати основні методи класифікації та регресії, методи побудови правил класифікації, дерев рішень, функцій класифікації та регресії.	Лекції, самостійна робота	Тест, іспит	15%
РН 2.1	Вміти застосовувати методи та алгоритми інтелектуального аналізу даних для задач класифікації, регресії, прогнозування, кластерного аналізу.	Самостійна робота	Тест, захист проєктів, іспит	25%
РН 2.2	Вміти застосовувати технології DataMining, TextMining, WebMining.	Самостійна робота	Тест, захист проєктів, іспит	10%
РН 4.1	Розвинути навички командної роботи та проєктної діяльності при розробці комплексного програмного забезпечення для інтелектуального аналізу даних.	Самостійна робота	Захист проєктів, іспит	20%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	4.1
Програмні результати навчання						
<i>(з опису освітньої програми)</i>						
ПРН19.2. Аналізувати, оцінювати і вибирати інструментальні та обчислювальні засоби, парадигми, технології, алгоритмічні і програмні рішення при проєктуванні та розробці програмних систем.	+	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Тести: РН 1.1., РН 1.2, РН 1.3, РН 2.1, РН 2.2 — 32/19 балів.

2. Самостійна робота (виконання проєктів): РН 2.1, РН 2.2, РН 4.1 — 28/16 балів.

- підсумкове оцінювання у формі іспиту. Виставляється за результатами роботи студентами впродовж усього семестру та не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів.

- підсумкове оцінювання (у формі іспиту):

- максимальна кількість балів які можуть бути отримані студентом: 40 балів;

- результати навчання які будуть оцінюватись: РН1.1, РН1.2, РН1.3, РН2.1, РН2.2, РН4.1;

- форма проведення: письмова робота.

Запитання для підготовки до іспиту

1. Поняття Data Mining. Задачі Data Mining: класифікації та регресії; пошуку асоціативних правил; кластеризації. Практичне використання Data Mining. Методи Data Mining: нечітка логіка, генетичні алгоритми, нейронні мережі. Засоби Data Mining
2. Постановка задачі класифікації та регресії.
3. Методи побудови правил класифікації: алгоритм побудови елементарних правил (1-rule), алгоритм Naïve Bayes.
4. Методи побудови дерев рішень: «розділяй та пануй», алгоритм покриття.
5. Методи побудови функцій класифікації та регресії: лінійні, нелінійні, SVM, Regularization Networks.
6. Постановка задачі пошуку асоціативних правил, її різновиди. Представлення результатів.
7. Алгоритм Apriori та його різновиди.
8. Постановка задачі кластеризації. Базові алгоритми кластеризації. Адаптивні методи кластеризації.
9. Методи візуалізації. Стандарти Data Mining: CWM, CRISP, PMML

7.2 Організація оцінювання:

Терміни проведення форм оцінювання:

1. Тест РН 1.1. : до 8 тижня семестру.
2. Тест РН 1.2. : до 14 тижня семестру.

У разі неякісного виконання лабораторної роботи (проекту), викладач має право не зарахувати лабораторну роботу, або знизити за неї бали.

Студент має право здавати лабораторні роботи після закінчення визначеного для них терміну, але з втратою одного балу за кожен тиждень, який пройшов з моменту закінчення терміну її здачі.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій і лабораторних занять

№ лекції	Назва лекції	Кількість годин	
		Лекції	Самост. робота
Частина 1. Задачі класифікації та регресії			
1	Тема 1. Традиційні мови програмування для Data Mining. Огляд основних особливостей мови програмування Python. <i>Самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу. Виконання проектів.</i>	2	4
2	Тема 2. Поняття Data Mining. Задачі Data Mining: класифікації та регресії; пошуку асоціативних правил; кластеризації. <i>Самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу. Виконання проектів.</i>	2	4
3	Тема 3. Практичне використання Data Mining. Методи Data Mining: нечітка логіка, генетичні алгоритми, нейронні мережі. Засоби Data Mining. <i>Самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу. Виконання проектів.</i>	2	2
4	Тема 4. Методи класифікації та регресії. Методи побудови правил класифікації: алгоритм побудови елементарних правил (1-rule). <i>Самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу. Виконання проектів.</i>	2	2
5	Тема 5. Методи класифікації та регресії. Методи побудови правил класифікації: алгоритм Naive Bayes. <i>Самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу. Виконання проектів.</i>	2	4
6	Тема 6. Методи побудови дерев рішень: «розділяй та пануй», алгоритм покриття. <i>Самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу. Виконання проектів.</i>	2	4
7	Тема 7. Методи побудови функцій класифікації та регресії: лінійні та нелінійні. <i>Самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу. Виконання проектів.</i>	2	4
8	Тема 8. Методи побудови функцій класифікації та регресії: SVM та Regularization Networks. <i>Самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу. Виконання проектів.</i>	2	4
9	Тема 9. Багатовимірний аналіз. Теплові карти, відношення, згладжування. <i>Самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу. Виконання проектів.</i>	2	4
10	Тема 10. Обробка даних: нормалізація, викиди, заповнення пропусків даних. <i>Самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу. Виконання проектів.</i>	1	4
	Тест 1	1	
Частина 2. Задачі пошуку асоціативних правил та кластеризації			
11	Тема 11. Постановка задачі пошуку асоціативних правил, її різновиди. Представлення результатів. <i>Самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу. Виконання проектів.</i>	2	4

12	Тема 12. Алгоритм Аргіогі та його різновиди. <i>Самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу.</i> <i>Виконання проектів.</i>	2	4
13	Тема 13. Постановка задачі кластеризації. <i>Самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу.</i> <i>Виконання проектів.</i>	2	4
14	Тема 14. Базові алгоритми кластеризації. <i>Самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу.</i> <i>Виконання проектів.</i>	2	4
15	Тема 15. Адаптивні методи кластеризації. <i>Самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу.</i> <i>Виконання проектів.</i>	2	4
16	Тема 16. Методи візуалізації. Аналіз просторових даних. Побудова карт. <i>Самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу.</i> <i>Виконання проектів.</i>	2	4
17	Тема 17. Особливості аналізу неструктурованої текстової інформації. Text Mining. <i>Самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу.</i> <i>Виконання проектів.</i>	2	4
18	Тема 18. Стандарти Data Mining: CWM. <i>Самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу.</i> <i>Виконання проектів.</i>	2	4
19	Тема 19. Стандарти Data Mining: CRISP. <i>Самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу.</i> <i>Виконання проектів.</i>	2	4
20	Тема 20. Стандарти Data Mining: PMML. <i>Самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу.</i> <i>Виконання проектів.</i>	3	4
	Тест 2	1	
	ВСЬОГО	42	76

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – 42 год.

Консультації – 2 год.

Самостійна робота - 76 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Leskovec J., Rajaraman A., Ullman J. D. Mining of massive datasets. – Cambridge university press, 2014.
2. Барсегян А. Методы и модели анализа данных: OLAP и Data Mining. – БХВ-Петербург, 2004.
3. Паклин Н.Б. Бизнес-аналитика: от данных к знаниям. – Питер, 2013..

Додаткові:

1. Dawn Griffiths, Head First Statistics: A Brain-Friendly Guide Taschenbuch – 2008.
2. Sarah Guido, Introduction to Machine Learning with Python: A Guide for Data Scientists – 2016.
3. Tan P. N., Steinbach M., Kumar V. Introduction to data mining. 1st. – 2005.
4. Han J., Pei J., Kamber M. Data mining: concepts and techniques. – Elsevier, 2011.
5. Zaki M. J., Meira Jr W., Meira W. Data mining and analysis: fundamental concepts and algorithms. – Cambridge University Press, 2014.
6. Aggarwal C. C. Data mining: the textbook. – Springer, 2015.
7. Friedman J., Hastie T., Tibshirani R. The elements of statistical learning. – New York, NY, USA: Springer series in statistics, 2001. – Т. 1. – №. 10.
8. <https://www.deeplearning.ai/courses/>
9. <https://www.coursera.org/browse/data-science>
10. <http://dlcourse.ai>